อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
ตู้ ปณ.9 ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา
จังหวัดตรัง 92150 . โทร. 075-210099

ส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 5612918-21

อุทยานแห่งชาติ หาดเจ้าไหม

นกกระสาคอดำ
Black necked - Stork

ในปี พ.ศ. 2522 กรมป่าไม้ได้สำรวจจัดตั้งบริเวณหาดแหลมหยงหลำ อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นวนอุทยานแหลมหยงหลำ ต่อมาได้ดำเนินการสำรวจพื้นที่ธรรมชาติข้างเคียง และเกาะแก่งนอกฝั่งนับจากปากอ่าวทางด้านเหนือในท้องที่อำเภอสิเกาถึงอำเภอกันตัง ให้เป็นอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม โดยได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 19 ตอนที่ 170 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2524 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 36 ของประเทศไทย

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ครอบคลุมเนื้อที่ 144,292.35 ไร่ ในท้องที่ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา ตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลบางสัก ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง พื้นที่ชายฝั่งของอุทยานแห่งชาติประกอบด้วยเขาสูงชัน ซึ่งทางตอนเหนือด้านตะวันออกมีเทือกเขาจองจันทร์ มียอดเขาสูงสุด 432 เมตรจากระดับน้ำทะเล เทือกเขาควนเม็ดจูน เทือกเขาควนแดง ฯลฯ ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของคลองไหโละ คลองหลำ คลองยูง ห้วยโคกหิน คลองทุ่งยาว คลองไม้แดง ฯลฯ ธารน้ำเหล่านี้ไหลรวมกันเป็นคลองบางสัก ซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำตรัง

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมมีชายหาดที่ทอดยาวไปตามชายฝั่งกว่า 20 กิโลเมตร ที่สำคัญได้แก่ หาดปากเมง หาดฉางหลาง หาดสั้น หาดหยงหลิง หาดยาว และหาดเจ้าไหม ตลอดแนวชายหาดของอุทยานแห่งชาติมีคลองหลายสายที่ไหลผ่านลงทะเล ได้แก่ คลองเมง คลองหัวถนน คลองหินรูยาง คลองนา คลองสะพานสอม คลองฉางหลาง คลองหัวทุ่ง คลองไหโละ คลองกวนตังกู คลองลิ้น คลองตะเปะ และคลองลัดเจ้าไหม สำหรับพื้นน้ำประกอบด้วยเกาะแก่งต่างๆ ได้แก่ เกาะมุกต์ เกาะกระดาน เกาะแหวน เกาะเชือก เกาะเมง เกาะปลิง และเกาะเจ้าไหม ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 85,762.5 ไร่ เป็นห้วงน้ำลึก มีความลึกเฉลี่ย 20 เมตร

พืชพรรณ & สัตว์ป่า

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมประกอบด้วยสังคมพืชหลากหลายชนิดทั้งพืชน้ำและพืชบก สามารถจำแนกออกได้เป็น (1) ป่าดงดิบ ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งตอนในบริเวณเขาน้ำราบ บ่อน้ำร้อน ทิศตะวันออกของหาดทรายเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งบนเกาะมุกต์ พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ ยางวาด ยางมันใส ตะเคียนหิน ตะเคียนทอง ตำเสา หลุมพอ คอแลน ไม้พื้นล่างเป็นพวกหวายและเถาวัลย์ (2) ป่าเขาหินปูน พบด้านทิศตะวันตกของเกาะมุกต์ เกาะเชือก เกาะแหวน เกาะปลิง เขาแบนะ เขาหยงหลิง เขาเมง และเขาเจ้าไหม ประกอบด้วยพืชพรรณเฉพาะพื้นที่ เช่น จันทน์ผา เป้ง สลัดได ยอป่า เตยเขา ปรงเขา กล้วยไม้ชนิดต่างๆ และบอน เป็นต้น (3) ป่าชายหาด ขึ้นอยู่เป็นบริเวณแคบๆ ตามชายหาดและโขดหินที่น้ำทะเลท่วมไม่ถึง พันธุ์ไม้ที่สำคัญเช่น หูกวาง สนทะเล กระทิง เม่า พื้นที่ราบต่อจากชายหาดเป็นป่าโปร่งประกอบด้วยไม้แคระแกรน พันธุ์ไม้สำคัญได้แก่ เคี่ยม นนทรี เสม็ดแดง ยอป่า หนามแท่ง ช้องแมว พืชชั้นล่างเป็นพวกหญ้าชนิดต่างๆ (4) ป่าชายเลน พบในพื้นที่ถัดจากชายหาดเข้ามาในบริเวณหลังที่ทำการอุทยานแห่งชาติตลอดแนวจากหาดปากเมงถึงหาดเจ้าไหม และมีการกระจายอยู่ตามอ่าวของเกาะมุกต์ พันธุ์ไม้ที่สำคัญได้แก่ โกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ โปรง ตะบูน ตะบัน ถั่ว ตาตุ่มทะเล เป้งทะเล เหงือกปลาหมอ จาก และหวายลิง เป็นต้น และ (5) สังคมพืชน้ำ ได้แก่ หญ้าทะเล และสาหร่ายทะเล ซึ่งอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมเป็นแหล่งหญ้าทะเลขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่ 3,975 ไร่ ระหว่างแหลมหยงหลิงและเกาะมุกต์ จากการสำรวจพบหญ้าทะเลขึ้นอยู่ 8 ชนิด ได้แก่ หญ้าเต่า หญ้าชะเงาใบยาว หญ้าชะเงาใบสั้นสีน้ำตาล หญ้าชะเงาใบสั้นสีเขียว หญ้าชะเงาใบสั้นปล้องยาว หญ้าใบสน หญ้าผมนาง และหญ้าใบมะกรูด

สัตว์ที่พบอยู่ในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจำแนกออกได้เป็น (1) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม พบรวม 51 ชนิด ได้แก่ พะยูน เลียงผา ค่างดำ เก้ง กระจงเล็ก เสือไฟ แมวดาว นากเล็กเล็บสั้น ชะมดแผงหางสั้น หนูฟานสีเหลือง และค้างคาวชนิดต่างๆ ฯลฯ (2) นก พบรวม 137 ชนิด ได้แก่ นกกระสาคอดำ นกตะกรุม นกยางจีน นกทะเลขาเขียวลายจุด นกนางนวลแกลบพันธุ์จีน นกกก นกแต้วแล้ว และ นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ ฯลฯ (3) สัตว์เลื้อยคลาน พบ 29 ชนิด ได้แก่ เต่าบึงหัวเหลือง แย้ เหี้ย งูเหลือม งูไซ และงูพังกา เป็นต้น (4) สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบ 9 ชนิด ได้แก่ จงโคร่ง คางคกบ้าน กบอ่อง ปาดบ้าน อึ่งอ่างบ้าน เป็นต้น และ (5) สัตว์น้ำ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมเป็นแหล่งระบบนิเวศที่สำคัญทั้งระบบนิเวศป่าชายเลน หญ้าทะเล และแนวปะการัง จึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย อาหาร หลบภัย และอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์น้ำนานาชนิด เช่น ปูแสม ปูม้า หอยนางรม หอยชักตีน ปลาเก๋า ปลาผีเสื้อ และโลมา เป็นต้น

พะยูน Dugong
(*Dugong dugon*)

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

ในช่วงเดือน ธันวาคม - เมษายน เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมจะมาเยือนอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ซึ่งจะได้พบกับธรรมชาติที่น่าสนใจในหลายรูปแบบ ได้แก่

บ่อน้ำร้อน ตั้งอยู่ที่ตำบลบ่อน้ำร้อนห่างจากที่ว่าการอำเภอกันตัง 6 กิโลเมตร น้ำในบ่ออุ่นจัดอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 70 °C ฟองพรายที่ผุดพลุ่งขึ้นมาเป็นครั้งคราวมีกลิ่นจางๆ ของกำมะถันแทรกขึ้นมาด้วย เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม หน่วยที่ 1 (บ่อน้ำร้อน)

หาดปากเมง เป็นชายหาดรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว มีสนทะเลขึ้นตลอดแนวยาวประมาณ 5 กิโลเมตร เมื่อน้ำต่ำสุดเห็นหาดทรายกว้างถึง 500 เมตร สามารถหาดูหอยตะเภาได้ที่หาดนี้ การคมนาคมสะดวก ระยะทางจากตรังถึงหาดปากเมง 38 กิโลเมตร

หาดฉางหลาง เป็นหาดต่อจากหาดปากเมงไปทางทิศใต้ เป็นแนวหาดยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ทิศใต้จรดเขาแบนะ มีร่องรอยภาพเขียนสีแดงยุคก่อนประวัติศาสตร์ แต่ค่อนข้างลบเลือนด้วยกาลเวลา เมื่อน้ำลงสามารถเดินรอบเกาะ ทางอุทยานแห่งชาติได้จัดจุดดูพะยูนไว้บนเขาแบนะ

หาดแหลมหยงหลำ อยู่ถัดจากหาดฉางหลางโดยมีคลองไทโล๊ะกั้น ไม่สามารถเดินทางไปถึงโดยรถยนต์จะต้องต่อเรือ เป็นหาดทรายขาวสะอาด เป็นที่วางไข่ของเต่าทะเล และเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของนกกระสาคอดำซึ่งเป็นนกหายาก

หาดสั้น อยู่ถัดจากหาดหยงหลิงโดยแบ่งกั้นที่คลองเจ้าไหม การคมนาคมต้องไปตามเส้นทางกันตังโดยข้ามแพขนานยนต์ แล้วไปตามถนนท่าส้ม-น้ำราบเจ้าไหม หาดสั้นมีหาดทรายที่ขาวสะอาด บริเวณใกล้ๆ กันมีเขาหยงหลิงซึ่งเป็นเขาหินปูนรูปแปลกตามีทางเดินลอดถ้ำไปฝั่งชายหาด บนเขาเป็นที่อยู่อาศัยของลิง บริเวณใกล้หาดนี้เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม หน่วยที่ 2 (หาดหยงหลิง)

หาดยาว อยู่ระหว่างเขาหยงลิงกับเขาเจ้าไหม ยาวประมาณ 8 กิโลเมตร บนเขาเจ้าไหมเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของลิงและค่างแว่น

ถ้ำเจ้าไหม ตั้งอยู่ที่เขาโต๊ะแนะใกล้บ้านเจ้าไหม เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อย เคยพบโครงกระดูกโบราณ การไปชมถ้ำต้องล่องเรือที่บ้านเจ้าไหม

ถ้ำมรกต อยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะมุกต์ ทางเข้าถึงเวลาน้ำขึ้นจะปิดปากถ้ำ การเข้าไปในถ้ำต้องว่ายน้ำเข้าไป ข้างในถ้ำเป็นหาดทรายเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ เมื่อคลื่นซัดกระทบปากถ้ำ ละอองน้ำถูกแสงอาทิตย์เกิดเป็นประกายสีรุ้งงดงามมาก

เกาะกระดาน เป็นเกาะเล็กๆ อยู่ถัดจากเกาะมุกต์ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 12 กิโลเมตร ชายหาดเป็นทรายขาวละเอียด น้ำใส จนมองเห็นริ้วทรายใต้พื้นน้ำ สุดชายหาดด้านเหนือมีแนวปะการังทอดยาวออกไปในทะเล บริเวณชายฝั่งเป็นปะการังน้ำตื้น เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม หน่วยที่ 3 (เกาะกระดาน)

เกาะเชือก-เกาะแหวน เป็นเกาะเล็กๆ ที่อยู่ในวงล้อมของเกาะมุกต์ และเกาะกระดาน มีทั้งดงปะการังน้ำตื้นและน้ำลึกรายรอบบริเวณ บริเวณเกาะเชือกยังมีถ้ำตื้นๆ ที่จะดำน้ำหรือเอาเรือลอดเข้าไปได้ยามน้ำลง เพื่อจะพบกับหาดทรายเล็กๆ และค้างคาวเต็มผนังถ้ำใต้น้ำ ตรงปากถ้ำคือที่รวมของกัลปังหาที่สวยงาม

แผนที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

สัญลักษณ์

1. ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ/หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ
2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
3. ที่กางเต็นท์
4. จุดชมวิว
5. ถ้ำ
6. บ่อน้ำร้อน
7. แหล่งดำผิวน้ำ
8. แหล่งดำน้ำลึก

พื้นที่กันออกจากเขตอุทยานฯ

เขาเมง
4046
เขาจองจันทร์
เกาะเมง
หาดปากเมง
เกาะปลิง
หาดฉางหลาง 1 2 3 4
เขาแบนะ
เกาะม้า
เกาะไหง
7 8
เกาะเชือก
บ่อน้ำร้อน 1 6
ถ้ำมรกต 5 7 8
เกาะมุกต์
7 8
เกาะแหวน
คลองบางสัก
อ่าวพังกา
คลองสิ้นโต้
หาดหยงหลิง 1 2 3
เกาะกระดาน
แม่น้ำตรัง
เขาโต๊ะแนะ
เขาเจ้าไหม 5
1 3 7
เกาะเจ้าไหม
น
1 3 5 7 9 กม.
ทะเลอันดามัน

- แนวเขตอุทยานแห่งชาติในแผนที่นี้ ไม่สามารถใช้อ้างอิงตามกฎหมาย -

การเดินทาง

จากจังหวัดตรัง ไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4046 (สายตรัง-สิเกา) ถึงกิโลเมตรที่ 30 เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4162 สู่หาดปากเมงระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร จากหาดปากเมงเลี้ยวซ้ายไปตามถนนเลียบชายหาดอีกประมาณ 7 กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

หญ้าใบมะกรูด
(*Halophila ovalis*)

จัดทำโดย : ฝ่ายนันทนาการและสื่อความหมาย.....สิงหาคม 2541

หาดเจ้าไหม

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง
ส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

ข้อมูลทั่วไป

ในช่วงเดือน ธันวาคม - เมษายน เป็นระยะปลอดมรสุม โอกาสเปิดที่จะมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ซึ่งจะได้พบกับธรรมชาติที่น่าสนใจในหลายรูปแบบ ได้แก่

บ่อน้ำร้อน ตั้งอยู่บริเวณตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง น้ำในบ่ออุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 70 ° C ฟองพรายที่ผุดพลุ่งขึ้นมาเป็นครั้งคราวมีกลิ่นจางๆ ของกำมะถันแทรกขึ้นมาด้วย

เจ้าไหม เป็นชื่อที่ใช้เรียกทั้งหมู่บ้าน ลำคลอง หาดทราย ถ้ำ เขา และเกาะ **เกาะเจ้าไหม** ถูกเรียกขานตามสภาพภูมิศาสตร์ของแผ่นดินที่โอบล้อมด้วยทะเลด้านหนึ่ง และลำคลองอีกด้านหนึ่ง มีเขารูปกระโดงฉลามที่โดดเด่นเป็นสัญลักษณ์ นับจากเขากระโดงฉลามมา 5 กิโลเมตร ไปจรดหาดหยงหลิงเป็น **หาดยาว** ซึ่งเป็นชายหาดกว้างขวางเหมาะที่จะมาเข้าค่ายพักแรม แต่มีข้อควรระมัดระวังในเรื่องการเล่นน้ำ เนื่องจากน้ำลึกและคลื่นจัด ถัดเข้าไปอีกเป็นชายหาดที่ทอดยาวไปทางตะวันตกที่เรียกว่า **หาดเจ้าไหม** เหมาะสำหรับเล่นน้ำเพราะน้ำตื้นและบริเวณกว้าง เบื้องหน้าจะมองเห็นเกาะลิบงอยู่ไม่ไกลนักส่วนเบื้องหลังเป็นดงสนร่มรื่น สุดชายหาดคือโขดเขาอีกด้านหนึ่งของเขากระโดงฉลาม ในยามน้ำลงอาจเดินลัดเลาะโขดหินไปสู่เวิ้งอ่าวเล็กๆ อีก แห่งหนึ่งที่เรียก **อ่าวปอ** ลึกเข้าไปตามคลองลัดเจ้าไหมคือที่ตั้งของถ้ำสวยที่ชื่อ **ถ้ำเจ้าไหม** ซึ่งสามารถแล่นเรือเข้าไปถึงปากถ้ำได้ ถ้ำเจ้าไหมมีหลายชั้นซับซ้อน ชั้นล่างเป็นถ้ำกว้างที่มีหินงอกหินย้อยเหมือนเสาต้นใหญ่ๆ ไต่หน้าผาไปทางขวาอีกประมาณ 100 เมตร จะถึงถ้ำชั้นบน ตามผนังถ้ำมีลักษณะเหมือนเปลือกหอยเรียงซ้อนเป็นชั้นๆ และยังมีแอ่งน้ำใสเย็นก่อนเข้าสู่ชั้นใน

หาดหยงหลิง-หาดสั้น ด้านทิศใต้ที่ต่อกับหาดยาว เป็นหาดทรายรูปโค้งขนานไปกับดงสน ที่เรียก **หาดหยงหลิง** สุดชายหาดเป็นเขาสูงที่เต็มไปด้วยเวิ้งและโพรงถ้ำ ซึ่งสามารถเดินลัดเลาะออกไปสู่หน้าผาริมทะเลได้ จากหาดหยงหลิงมีถนนผ่านไปทางด้านเหนืออีกประมาณไม่เกินกิโลเมตรจะมีชายหาดอีกแห่งหนึ่งคนละฟากเขาที่เรียก **หาดสั้น** และไกลสุดตาลิบๆ อยู่ทางด้านเหนือคือ **แหลมหยงลำ**

เกาะมุกต์ เป็นเกาะใหญ่อีกเกาะหนึ่งในน่านน้ำตรัง หากมองจากภาพถ่ายทางอากาศจะเห็นหัวแหลมของเกาะมุกต์ยื่นแหลมออกมากลางทะเล บริเวณหัวแหลมคือเขตชุมชนบ้านเกาะมุกต์ ที่ขนาบด้วยหาดเทียบท่าเรือเข้าหมู่บ้าน คือ **หาดหัวแหลม** และอีกด้านมีลักษณะโค้งเป็นอ่าวกำบังลมได้ดี เรียกว่า **อ่าวพังกา** ชายทะเลทั้ง 2 ด้านมีหาดทรายขาวละเอียด น้ำใส เหมาะที่จะเล่นน้ำได้ดีบริเวณหน้าผาด้านตะวันตกมีจุดหนึ่งที่ซ่อนถ้ำลึกลับแสนสวยเอาไว้ หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า **ถ้ำน้ำ** หรือ **ถ้ำมรกต** ที่มีทางเข้าเป็นโพรงเล็กๆ พอเรือลอดได้ในช่วงน้ำลง ความคดเคี้ยวและความมืดในโพรงถ้ำแคบๆ ที่มีช่วงยาว 80 เมตร คือ นาทีแห่งความระทึกใจ แต่ความตื่นตาตื่นใจจะเข้ามาแทนที่ทันทีที่ถึงปากถ้ำ ที่มีน้ำทะเลใสสีมรกต หาดทรายขาว สะอาด และพรรณไม้บางชนิด

เกาะกระดาน ไปทางด้านตะวันตกของเกาะมุกต์ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมงก็จะถึงเกาะอีกแห่งหนึ่งที่ดูเหมือนภูเขาห้าลูกเป็นพืดติดต่อกัน คือ เกาะกระดาน เกาะที่สวยที่สุดของ ทะเลตรัง ที่มีเกาะอื่นๆ รายรอบเป็นบริวาร ชายหาดเป็นทรายขาวละเอียด น้ำใส จนมองเห็นริ้วทรายใต้พื้นน้ำ สุดชายหาดด้านเหนือมีแนวปะการังทอดยาวออกไปในทะเล บริเวณชายฝั่งเป็นปะการังน้ำตื้น

เกาะเชือก-เกาะแหวน เป็นเกาะเล็กๆ ที่อยู่ในวงล้อมของเกาะมุกต์ และเกาะกระดาน มีทั้งดงปะการังน้ำตื้นและน้ำลึกรายรอบบริเวณ บริเวณเกาะเชือกยังมีถ้ำตื้นๆ ที่จะดำน้ำหรือเอาเรือลอดเข้าไปได้ยามน้ำลง เพื่อจะพบกับหาดทรายเล็กๆ และค้างคาวเต็มผนังถ้ำได้น้ำ ตรงปากถ้ำคือที่รวมของกัลปังหาที่สวยงาม

ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่หาดฉางหลาง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 47 กิโลเมตรและห่างจากหาดเจ้าไหม 16 กิโลเมตร ทิศใต้ของหาดฉางหลางจรดเขาริมน้ำ คือ เขาแบนะ ซึ่งมีร่องรอยภาพเขียนสีแดงยุคก่อนประวัติศาสตร์ แต่ค่อนข้างลบเลือนด้วยกาลเวลา พื้นที่ชายหาดตรงเชิงเขากว้างขวาง และร่มรื่นด้วยพรรณไม้ มีบ่อน้ำจืดพร้อม เหมาะสำหรับการกางเต็นท์พักแรม หรือการชุมนุมรื่นเริงของกลุ่มใหญ่ สุดทางเหนือของหาดคือ คลองฉางหลาง ซึ่งบริเวณปากคลองเป็นจุดชมวิวที่มีทัศนียภาพหลากหลาย

หาดปากเมง หาดทรายชายทะเลแหล่งท่องเที่ยวแห่งแรกของเมืองตรัง อยู่ห่างจากตัวเมือง 40 กิโลเมตร ภาพแรกที่ดึงดูดสายตาผู้มาเยือนได้แก่ โขดเขาใหญ่กลางน้ำรูปร่างคล้ายคนนอนหงายทอดตัวยาวไปทางด้านเหนือ นั่นคือ เขาเมง หรือ เกาะเมง สัญลักษณ์ประจำหาดนี้

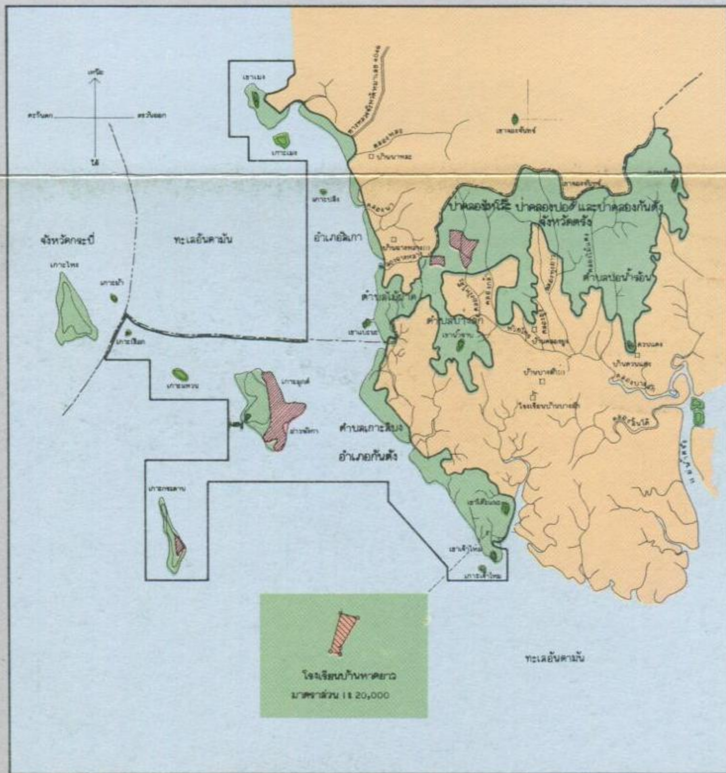
การเดินทาง

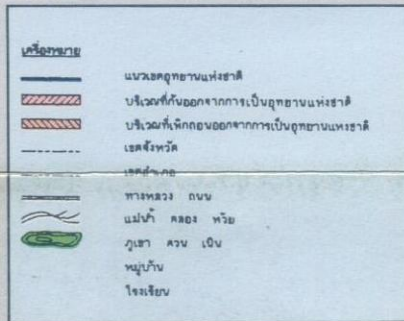
จากจังหวัดตรัง ไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4046 (สายตรัง-สิเกา) ถึงกิโลเมตรที่ 30 เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4162 สู่หาดปากเมง ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร จากหาดปากเมงเลี้ยวซ้ายไปตามถนนเลียบชายหาดอีกประมาณ 7 กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

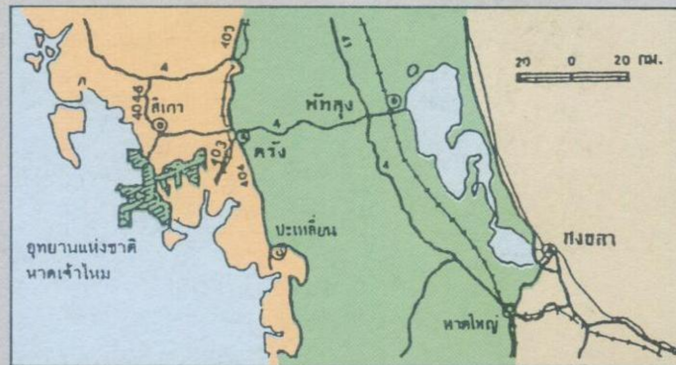
ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการในเขตอุทยานแห่งชาติไม่ว่าจะเป็น การเล่นน้ำ การนั่งเรือชมทิวทัศน์ การเล่นกีฬา การดำผิวน้ำดูปะการัง การพักแรมค้างคืน การก่อไฟ ให้กระทำได้เฉพาะในเขตหรือบริเวณที่เจ้าหน้าที่กำหนดไว้เท่านั้น ไม่ควรกระทำหรือส่งเสียงอื้อฉาวรบกวนคนหรือสัตว์ ไม่เดินออกนอกเส้นทางถาวร และปฏิบัติตนตามที่เจ้าหน้าที่กำหนด หรือตามที่เจ้าหน้าที่ได้ทำเครื่องหมายไว้ สำหรับผู้ที่ไปกางเต็นท์พักแรมจะต้อง เตรียมเครื่องนอนและอุปกรณ์ในการพักแรมไปเอง และต้องเก็บและทำความสะอาดที่พักให้เรียบร้อยเมื่อเลิกใช้แล้ว การก่อไฟ จะต้องไม่เก็บหรือตัดกิ่งไม้ยืนต้นมาใช้และต้องระมัดระวังมิให้ไฟลุกลามไปยังที่อื่น ต้องดับไฟให้สนิททุกครั้งที่เลิกใช้ และสำหรับผู้ที่พิศมัยในการดำน้ำดูปะการังจะต้องเตรียมอุปกรณ์ไปเอง

หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อสอบถามได้ที่ **อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ตู้ ปณ. 9 ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง 92150 หรือที่ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 5797047-8**

แผนที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

หาดเจ้าไหม

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง
ส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

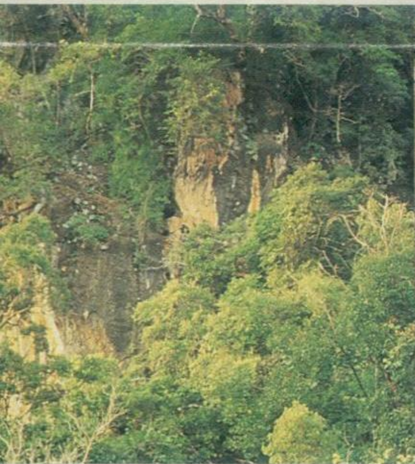

ตลอดแนวชายฝั่งทะเลของจังหวัดตรัง นับจากปากอ่าวทางด้านเหนือในท้องที่อำเภอสิเกาและอำเภอกันตัง สภาพพื้นที่มีทั้งที่เป็นหาดทรายเนียนละเอียด น้ำทะเลสีใส และป่าชายเลนอันอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงชายฝั่งตามธรรมชาติ นอกจากนี้เกาะแก่งนอกฝั่งก็มีหาดทรายขาว น้ำใส ถ้ำสวย แนวปะการังทั้งน้ำตื้นและน้ำลึกทอดเชื่อมระหว่างเกาะล้วนสวยงาม นับเป็นสวรรค์ของนักนิยมทะเล และเหนือสิ่งอื่นใดคือ คุณค่าทางนิเวศวิทยาอันสูงล้ำ เพราะเป็นแหล่งอาศัยของสรรพชีวิตทั้งพืชและสัตว์น้ำทั้งหลาย โดยเฉพาะพะยูนสัตว์ป่าสงวน 1 ใน 15 ชนิด ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ กรมป่าไม้จึงเห็นสมควรให้กำหนดพื้นที่เหล่านี้เป็นเขตอนุรักษ์ โดยในขั้นตอนแรกเมื่อปี 2523 ได้ประกาศให้พื้นที่บริเวณหาดแหลมหยงลำในท้องที่อำเภอกันตัง เป็นวนอุทยานแหลมหยงลำ และได้ประกาศเป็น **อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม** ในราชกิจจานุเบกษา ในวันที่ 14 ตุลาคม 2524 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 36 ของประเทศไทย

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ครอบคลุมเนื้อที่ 144,292.35 ไร่ หรือ 230.868 ตารางกิโลเมตร ในท้องที่ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา และ ตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลบางสัก ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 7° 17′ - 7° 32′ เหนือ และเส้นแวงที่ 99° 13′ - 99° 29′ ตะวันออก พื้นที่ชายฝั่งของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมเป็นภูเขาสูงชันประกอบด้วย เขาเมง เขาจองจันทร์ ควนเม็ดจูน (ควนแดง) ควนแดง ควนย้ำชับ เขาน้ำราบ เขาแม่นา เขาโต๊ะแนะ เขาเจ้าไหม มียอดเขาสูงสุดอยู่ในเทือกเขาจองจันทร์ สูงประมาณ 432 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นแหล่งต้นน้ำของคลองไทโล๊ะ คลองหล่า คลองยูง ห้วยโคกหิน คลองทุ่งยาว คลองไม้แดง ฯลฯ ธารน้ำเหล่านี้ไหลรวมกันเป็นคลองบางสักซึ่งไหลลงแม่น้ำตรัง

มีชายหาดที่ทอดยาวไปตามชายฝั่งกว่า 20 กิโลเมตร ที่สำคัญได้แก่ หาดปากเมง หาดฉางหลาง หาดสั้น หาดหยงหลิง หาดยาว และหาดเจ้าไหม ตลอดแนวชายหาดของอุทยานแห่งชาติมีคลองหลายสายที่ไหลผ่านลงทะเล ได้แก่ คลองเมง คลองหัวถนน คองหินรูยาง คลองนา คลองสะพานสอม คลองฉางหลาง คลองหัวทุ่ง คลองไทโล๊ะ คลองกวนตังกู คลองลิ้น คลองตะเปะ และคลองลัดเจ้าไหม สำหรับในส่วนที่เป็นพื้นน้ำประกอบด้วยเกาะแก่งต่างๆ ได้แก่ เกาะมุกต์ เกาะกระดาน เกาะแหวน เกาะเชือก เกาะปลิง เกาะเจ้าไหม เกาะเมง

พรรณพืช และ พรรณสัตว์

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ประกอบด้วยสังคมพืชหลากหลายชนิดทั้งพืชน้ำและพืชบก ถึงแม้ว่าจะเป็นสังคมพืชที่เพิ่งพัฒนาขึ้นมาใหม่ เนื่องจากสังคมพืชดั้งเดิมได้ถูกทำลายไปแล้วบ้างก็ตาม แต่สังคมพืชที่มีอยู่นั้นก็มีการพัฒนาตัวของมันเองอย่างต่อเนื่อง สามารถจำแนกออกได้เป็น

พืชพรรณในที่ลุ่มต่ำน้ำขังบริเวณพรุน้ำจืด ซึ่งเป็นบริเวณป่าพรุเสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นมีลักษณะแคระแกร็น ส่วนใหญ่คือ เสม็ด (*Melaleuca cajuputi*)

ป่าชายเลน พบบริเวณที่ลุ่มต่ำชายทะเลน้ำทะเลท่วมเป็นประจำ พื้นดินเป็นดินเลนหรือเลนปนทราย พืชพรรณที่สำคัญได้แก่ โกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ โปรง ตะบูน ตะบัน แสมทะเล ถั่ว ตาตุ่มทะเล เป้งทะเล และเหงือกปลาหมอ

ป่าชายหาด เป็นป่าโปร่ง มีพันธุ์ไม้ผลัดใบขึ้นอยู่เป็นบริเวณแคบๆ ที่พบตามชายหาดและโขดหินบริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึง และบริเวณทิวเขาชายทะเลในบริเวณเกาะมุกต์ เกาะเจ้าไหม เกาะเมง พรรณไม้ที่สำคัญได้แก่ สนทะเล เม้า กระทิง และหูกวาง

ป่าดิบชื้น พบเป็นพื้นที่แคบๆ บริเวณตำบลบ่อน้ำร้อน และเขาน้ำราบ มีไม้ยืนต้นหลายชนิด เช่น ยางวาด ยูง ยางมันใส ตะเคียนทอง ไข่เขียว ตะเคียนทราย พะยอมทราย กระบากขาว เคี่ยม ฯลฯ แต่ลำต้นมักไม่สูงใหญ่นัก ไม้พุ่ม เช่น ยี่ทุบปรี ยายครั่ง ชิง และระกำ ไม้เถาเลื้อย เช่น เมื่อย เตยย่าน หวายกำพวน หวายขี้เสี้ยน และหวายข้อลึก เป็นต้น พืชคลุมดินที่สำคัญได้แก่ พืชในวงศ์ขิงข่า เช่น เปราะ ปุดช้าง และกระวานป่า นอกจากนี้ยังมีพวกบอนและเฟินชนิดต่างๆ

บริเวณเกาะต่างๆ และหน้าผาชายฝั่งที่เป็นหินปูน พบพรรณไม้ที่เป็นป่าลักษณะพิเศษเฉพาะบริเวณ พรรณไม้ที่ขึ้นอยู่แคระแกรนและเป็นไม้ขนาดเล็ก หรือไม้พื้นล่างทั่วไป ซึ่งพบพรรณไม้ลักษณะนี้ทางด้านทิศตะวันตกของเกาะมุกต์ เกาะเชือก เกาะแหวน เกาะปลิง เขาแบนะ เขาเจ้าไหม ประกอบด้วยพืชพรรณไม้ที่ขึ้นเฉพาะพื้นที่ได้แก่ จันทน์ผา สลัดได เตยเขา ปรงเขา กล้วยไม้ชนิดต่างๆ บอน และกก เป็นต้น

จากความหลากหลายของสังคมพืชทำให้พบสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในอุทยานแห่งชาติไม่ต่ำกว่า 226 ชนิด (ไม่รวมปลาและสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง) จำแนกเป็น (1) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม พบรวม 51 ชนิด มีสัตว์ที่มีสถานภาพใกล้จะสูญพันธุ์ (*endanger species*) 3 ชนิด ได้แก่ พะยูน (*Dugong dugon*) เลียงผา (*Capricornis sumatraensis*) ค่างดำ (*Presbytis melalophos*) นอกจากนี้ยังมี เก้ง กระจงเล็ก เสือไฟ แมวดาว หมูป่า ลิงแสม ลิงลม นากเล็กเล็บสั้น ชะมดแผงสันหางดำ พังพอน ลิ่มพันธุ์ชวา กระเล็นขนหางปลายหูสั้น เม่นหางพวง อ้นใหญ่ หนูฟานสีเหลือง บ่าง ค้างคาวแม่ไก่ป่าฝน ฯลฯ (2) นก พบรวม 137 ชนิด มีนกที่มีสถานภาพใกล้จะสูญพันธุ์ 2 ชนิด ได้แก่ นกกระสาคอดำ (*Ephippiorhynchus asiaticus*) นกตะกรุม (*Leptoptilos javanicus*) นกที่พบในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมมีทั้งนกประจำถิ่น (พบเห็นโดยทั่วไป 78 ชนิด เช่น นกเขาเปล้าธรรมดา นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นกินรัง นกกระเต็นอกขาว ฯลฯ พบเห็นได้บางโอกาส 7 ชนิด เช่น นกนางนวลแกลบหงอนใหญ่ นกขมิ้นหัวดำเล็ก) และนกอพยพ (เป็นนกอพยพมาในช่วงฤดูหนาวที่พบเห็นโดยทั่วไปมี 40 ชนิด เช่น นกหัวโตทรายใหญ่ นกทะเลขาแดง นกนางแอ่นบ้าน ฯลฯ นกอพยพที่พบเห็นได้ยากมี 4 ชนิด ได้แก่ นกยางจีน นกน็อทใหญ่ นกนางนวลแกลบจีน นกคัดคูหงอน และนกอพยพที่พบบางช่วงฤดูกาลมี 3 ชนิด ได้แก่ นกจับแมลงตะโพกเหลือง นกแต้วแล้ว นกจาบคาหัวเขียว) (3) สัตว์เลื้อยคลาน พบ 21 ชนิด ได้แก่ เต่าบึงหัวเหลือง ตุ๊กแกบ้าน แย้จุด ตะกวด งูหลาม งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง ฯลฯ และ (4) สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบ 9 ชนิด ได้แก่ จงโคร่ง คางคกบ้าน กบอ่อง กบนา ปาดบ้าน อึ่งอ่างบ้าน อึ่งข้างดำ และอึ่งน้ำเต้า

พะยูน และ สิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเล

พะยูน เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่อาศัยอยู่ในทะเลเขตร้อน อยู่ในอันดับไซรีเนีย (*Sirenia*) วงศ์ดูกองจิดี้ (*Dogongidae*) สกุลดูกอง (*Dugong*) ซึ่งมีอยู่เพียงชนิดเดียวคือ ***Dugong dugon*** พะยูนชอบอาศัยบริเวณชายฝั่งทะเลที่มีระดับน้ำทะเลค่อนข้างตื้นประมาณ 1-2 เมตร โดยเข้าหากินตามแนวหญ้าทะเลที่ความลึก 1-3 เมตร และหลบหลีกศัตรูลงไปที่ความลึกราว 2-7 เมตร พะยูนจัดเป็นสัตว์กินพืชโดยแท้ มันกินหญ้าทะเลเป็นอาหารหลักโดยใช้ริมฝีปากที่หนาและแข็งแรงดุนกินลำต้นหรือหัวของหญ้าทะเลที่ฝังอยู่ใต้พื้นทราย เช่นเดียวกับการขุดคุ้ยหาอาหารของหมู จึงทำให้พะยูนได้อีกชื่อหนึ่งว่า " **หมูน้ำ** "

ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมพบพะยูนบริเวณชายฝั่งทะเลระหว่างเกาะมุกต์และแหลมหยงลำ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีหญ้าทะเลอยู่ 8 ชนิดด้วยกัน ได้แก่ หญ้าผมนาง หญ้าชะเงาเขียวปลายแฉก หญ้าชะเงาใบสั้นสีน้ำตาล หญ้าชะเงาใบสั้นปล้องยา หญ้าใบสน หญ้าเต่า หญ้าชะเงาใบยาว และหญ้าใบมะกรูด หญ้าทะเลนี้นอกจากเป็นอาหารของพะยูนแล้วยังเป็นอาหารของเต่าทะเล เป็นที่อยู่อาศัย หลบภัย ผสมพันธุ์ วางไข่ และเป็นแหล่งอนุบาลของสัตว์น้ำวัยอ่อน เช่น ปูม้า กุ้งชนิดต่างๆ ลูกปลาเก๋า ปลาสลิดหิน หอยจอบ หอยชักตีน ปลิงหนามแดง เป็นต้น

นอกจากนี้อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมยังมีแนวปะการังเป็นบริเวณกว้างตามไหล่เกาะที่มีความลาดชันสูง พบอยู่บริเวณเกาะแหวน เกาะเชือก เกาะกระดาน และเกาะมุกต์ ปะการังส่วนใหญ่จะเป็นปะการังก้อน ปะการังเขากวาง ปะการังอ่อน และกัลปังหา สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ได้แก่ ปลาผีเสื้อ ปลาสลิดหิน ปลานกขุนทอง ปลากะรัง และปลากระพง ฯลฯ

สำหรับในบริเวณป่าชายเลนเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำพวกปูก้ามดาบ ปูแสม ปูดำ และหอยนางรม ส่วนในบริเวณชายหาดจะพบเห็นหอยเจดีย์ หอยตลับ หอยตะเภา และดาวทะเล นอกจากนี้บริเวณอาณาเขตทะเลของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมยังเป็นแหล่งหากินของสัตว์ที่เดินทางผ่านมาหลายชนิด เช่น วาฬโลมาปากขวด โลมาหัวบาตร เป็นต้น

ภาพ : กิตติพงษ์ อภิชาตเมธี

จัดทำโดย : ฝ่ายนันทนาการและสื่อความหมาย กุมภาพันธ์ 2539

The coastline of Trang in total extends for over 120 km and has historically been inhabited by sea fishermen whose houses were built at the mouths of streams and rivers flowing into the sea. These people had an simple easy life, fishing and harvesting produce from there surroundings. The coast of Trang is dominated by beaches of the finest quality sand, clear water and a plentiful unspoilt coastal forest. The coastal zone is very natural. This natural unspoilt environment is the last remaining refuge of the strange sea mammal, the Dugong in Thailand. The Dugong is one of the fifteen reserved animals of Thailand, species which have been adopted by the people, because they are endangered, and require special efforts to ensure there survival in the future.

Chao Mai, is a very popular name in this region of Thailand, it is used to signify a special beautiful place and many villages, canals, beaches, caves, hills and islands within the national park are called this. Thus the region when designated a national park became Had Chao Mai National Park. The national park covers 230.868 square kilometers. The park was established in 1981.

Had Chao Mai National Park is a park with two very different zones;

Zone 1 is the terrestrial zone stretching from the mangrove forests inland to the tops of the mountains, and also covering the many forested islands; Muk, Kradan, Wan, Chueak, Pling, Chao Mai and Meng. This area is rich in Evergreen forest, Mangrove forest, Beach forest and Limestone forest. There are many special areas with mature trees of *Diterocarpus* spp., *Intsia palembanica, Hopea ferra, Rhizophora mucronata, R. apiculata, Xylocarpus granatum, Casurina equisetifolia, Terminalia catappa, Dracaena lourieri,* and *Euphorbia* spp. The black necked stork was once a resident breeder in the park. Today visitors may see Otters, Macaques, Langurs, Wild pigs, Pangolin, Little heron, Pacific reef-egret, White-bellied sea-eagle, Monitor lizard, and Water monitor.

Zone 2 is the aquatic zone which covers about 137.22 sq.kms. or 59% of the park area. Special features include coral reefs which occur in sheltered spots around the offshore islands of Wan, Chueak, Kradan and Muk islands. In other places especially near shore are good seagrass beds. These areas are very special because of the vegetation and animals found there. The seagrass beds are the spawning and feeding grounds of many species of fish, prawns, turtles and especially the .dugong. The seagrass beds here are particularly diverse with 8 different species found here; *Halodule pinifolia, H. uninervis, Syringodium isoetifolium, Enhalus acoroides, Thalassia hemprichii, Halophila ovalis, Cymodocea serrulata* and *C. rotundata.*

Tourist sites

During the months December to April is the tourist season. This is the cool season with little rain and clear skies most days. This is the best time of year to view the natural beauty of Had Chao Mai National Park. The locations to visit include;

1. Hot springs, are located in the village of Bor Nam Rawn in Kantang district. The water in the springs is 70 °C and has a strong sulphurous smell.

2. Chao mai, the park headquaters are 59 km from Trang town via the scenic route or 47 via Kantang town. When travelling by the scenic route, the last part of the journey runs along the beach from Pakmeng village to the park office with good views of the Andaman sea and the many islands. In the northern part of the park the beaches are very beautiful but dangerous for bathing as the sea has strong currents which can quickly sweep swimmers away. The beaches near headquaters and in the south of the park are just as beautiful and much safer. The road running from Pakmeng crosses many canals and is bordered on the landward side by thick mangrove forest and on the other side by clean beaches and the sea.

3. Chao mai cave, is a large cave which is big enough to enter by boat. The cave has many levels the bottom level being the biggest, with all the levels connected by passages on the right hand side, which run for about 100 m. In many caves are extensive rock formations with stalactites, stalagmites, crystal curtains and fossils. Some of the stalactites and stalagmites have fused, thus forming massive pillars which stretch from floor to ceiling. In a small chamber at the top level is a very beautiful small spring.

4. Had Yongling- Had San, are found in the south of the park. Had Yongling is a very beautiful white sand beach which is very long. It can be reached directly from the parking area, to go to Had san beach visitors must pass through a large cave which connects the two beaches. Had San beach is less than 1 km from the road.

6. Muk island, to reach any of the island boats can be hired from Pakmeng, Changlang and Chao mai villages. Muk is a large island which has a very prominant long penninsula on its southern side. The peninsula is where the majority of habitation occurs especially around the village of Had Hua Laem, which is in a very sheltered location. Both sides of the peninsula are covered with beaches of soft white sand and clear water, making them the ideal location for swimming and watersports. Muk island has a very beautiful cave on the western side.

Interpretation & Recreation Subdivision, Marine National Parks Division, Royal Forest Department

The cave mouth is quite small but can be entered by boat during low tide. The tunnel stretches for 80 meters to emerge in an open pool the water in which is a beautiful emerald colour, hence the cave is called Tham Moragot,(Emerald cave). Inside the chamber is a beach of beautiful sand of many hues.

6. Kradan island, lying to the west of Muk island Kradan takes about 1 hour to reach. The island is quite hilly with a range of 5 hills running the length of the island. Kradan is the most beautiful island in the sea off Trang's coast. The beaches are of the most luxurious white sand, and the water so clear the bottom is clearly visible. This clear water permits the growth of corals and good healthy reefs occur on the north side of the islands, in water shallow enough to view by snorkling.

7. Chueak island - Wan island, these are small islands which are situated between Muk and Kradan islands and the Trang coast. These islands have corals reefs and Chueak island has a small cave which can be entered by boats at low tide. Both islands have small beaches but the sand is clean and the water very clear. The cave on Chueak island is home to a colony of bats which can be observed leaving the cave at dusk.

8. Had Chao Mai headquaters, is located at Changlang beach . The Headquaters is in a very scenic location with many limestone cliffs, sandy beaches and clear water. On one of the cliffs near the office is a series of ancient rock paintings in red ochre, some of which are very weathered. There is also a fresh water spring and a campsite on a grassy area beneath *Casurina* pines which can cater for many people.

9. Pakmeng beach, this is the most popular tourist beach in Trang province. It is 40 kms from Trang city and is located in a bay surrounded by rugged limestone cliffs, some of which form islands when the tide is high. The island in the centre of the bay looks like a man lying down when viewed from the beach.

Travel Information.

To reach the park leave Trang on the # 4046 road and head towards Krabi until the 30 km post is reached when you turn left onto the # 4162 road. This road is followed until you reach Pakmeng beach when the road turns left to run along the beach, this is followed for about 7km until the headquaters is reached.

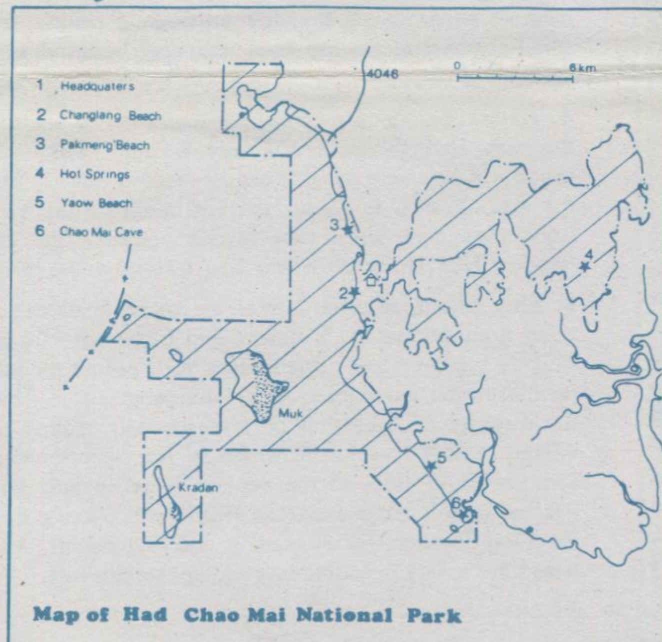
According to the National Parks Act of 1961, the following activities are permitted; swimming, diving, sports, picnicing and camping. Tents are permitted provided you set them up yourself. Leave anything valuable at the office if you plan to be away from your site for many hours. Please heed any warnings ar advice that park staff may have. Be sure to notify park staff if you make a fire, and do not take any branches from trees, use only wood off the ground and be sure to extinguish your fire with water or sand before leaving the site. **Respect the local culture and religion; nude or topless sunbathing is forbidden**. Do not disturb other guests or wildlife. Stay on established trails, if you want a guide ask one of the rangers in the office.

Had Chao Mai National Park has very limited bungalow accomodation, this may be booked in advance either at, **Had Chao Mai National Park, PO Box 9, Amphur Sikao, Trang, 92510.** or at the **Reservations office, National Park Division, Royal Forest Department, Chatuchak, Bangkok, 10900. Tel (02) 5790529, 5794842, 5795269.**

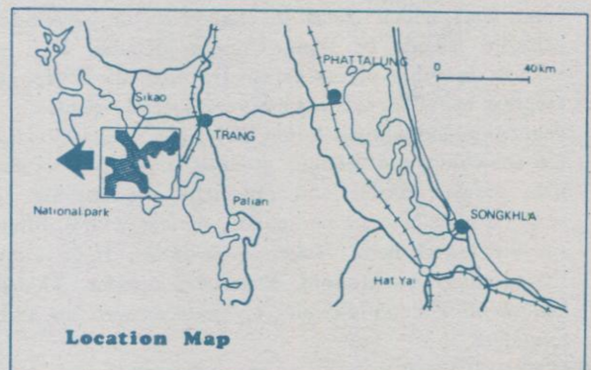

Map of Had Chao Mai National Park

Location Map